

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,89 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemście.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIV.

NOWEMIASTO-POMORZE, CZWARTEK, DNIA 22 LISTOPADA 1934

NR. 137

Kilka uwag z racji zwycięstwa wyborczego Roosevelta.

Dnia 6 bm. odbyły się w Stanach Zjednoczonych wybory do Kongresu, odnowienie 1/3, Senatu, wybory gubernatorów i poszczególnych sejmów stanowych. **Wszystkie te wybory przyniosły Rooseveltowi ogromne zwycięstwo.** Zwycięstwo to świadczy o **nadzwyczajnej popularności Roosevelta wśród szerokich mas ludności** — zadając stanowczy **klam** wszystkim przeciwnym głosom, jakie aż dotąd wyczytywaliśmy na łamach, zwłaszcza prasy sanacyjnej, która nieustannie usiłowała **dyskredytować wszelkie zabiegi Roosevelta**, zmierzające do **poprawy stosunków gospodarczych** w kraju, przedstawiając sprawę tak, jak gdyby one kraj cały doprowadziły już **prawie do ruiny** i jakoby w zrozumieniu ich zupełnego fiaska społeczeństwo **amerykańskie** coraz bardziej **odwracało się od swego prezydenta**. Cała ta pisanina w świetle wyników wyborczych **okazuje się**, jak i dużo innych rzeczy, o których pisze nam prasa sanacyjna, **zwykłą bujdą**. Masy ludu nie tylko, że **nie odwracają się od swego przywódcy**, ale **przeciwnie**, coraz **większego do niego nabierają** zaufania, coraz **liczniej idą za nim**. A czynią to nie dlatego, jakoby Roosevelt już mógł się **poszczycić decydującymi sukcesami** we walce z hydrą kryzysu, ale z tej **jedynie przyczyny**, że **prezydent ich z całym oddaniem się, z całą bezinteresownością i wysiłkiem szuka i próbuje na wszelki sposób środków i dróg**, którymi społeczeństwo amerykańskie wywiódłoby z **udręki niewoli** gospodarczej na **jasne szlaki dawniejszej prosperity**. Oj, bo społeczeństwo ma **dobry węch**, wnikliwy instynkt! Umie **zwykle bardzo dobrze odróżnić i ocenić szczerą, bezinteresowną dla niego pracę od samolubnej, obliczonej jedynie na to**, by się za wszelką cenę **utrzymać przy władzy**. Zwycięstwo Roosevelta ma swoją **wymowę i pod innymi jeszcze względami**. Wykazuje ono, że **kto ma zaufanie** w społeczeństwa, **ten nie potrzebuje się obawiać wyborów, w czystej, swobodnej atmosferze się odbywających**. Nie potrzebuje się **uciekać do żadnych sztuczek i kruczków wyborczych**, **chwytać się żadnego kunsztu przebiegłości i chytrłości**, aby wyborców **objechać i ocyganić**, **nie potrzebuje dla osiągnięcia sukcesu ani bojówek ani teroru ani cudów wyborczych**. Mając **zaufanie do bezinteresowności i szczerości intencji** tego, który mu **przewodzi, pójdzie za nim społeczeństwo z własnego popędu, z własnej woli, z ochotą i z oddaniem się**.

A jeszcze jedno. Roosevelt posiadał w rękach swoich **prawie że nieograniczoną władzę**, stał się **bezsprawnym dyktatorem** w Stanach Zjednoczonych. A jednak **nie naruszył on niczyjej wolności, nie ograniczył swobód obywatelskich**, nie przyszło mu ani do głowy, by dla **wzmocnienia swej władzy zmieniać konstytucję, ograniczać prawa kongresu (sejmu) i senatu**. Na kryzys gospodarczy **odpowiedział jedynie opracowaniem szeroko zakreślonego planu gospodarczego**. **Nie zachwalał go przytem** bynajmniej jako **jedynie zbawczego i niemyślnego, przeciwnie**, gdy **spozstrzegał tu i tam jego nierealność, szukał nowych dróg i nowych sposobów rozwiązania**. A społeczeństwo, patrząc na to, **obserwując pilnie te tytaniczne jego wysiłki ku poprawie jego doli, zaczęło nabierać do niego coraz większego zaufania i przeświadczenia, że się nie zawiedzie na nim**. Dowód to **niezbitny na to, że posłuch i poparcie w społeczeństwie zdobyć sobie można jeszcze i innymi środkami, niż batem i terorem z jednej, a obietkami i kupowaniem sobie ludzi z drugiej strony**.

Koncert Jana Kiepury w Zurychu.

Zurych, 18. 11. Wczoraj odbył się tu koncert J. Kiepury, któremu publiczność zgotowała owację.

Jak wygląda nowy francuski projekt paktu wschodniego?

Paryż. Zmiany, poczynione przez min. Laval'a w pierwotnym projekcie paktu wschodniego, wykazują — jak informują paryskie sfery polityczne — **dostosowanie go do ekspozycji polskiego ministra spraw zagr. Becka z dnia 27 września**.

Biorąc pod uwagę zastrzeżenia Polski, Francja oświadcza:

1) Podobnie, jak rząd polski, tak i rząd francuski **nie chciał stwarzać systemu, któryby mógł zaszkodzić już osiągniętemu w tej części Europy rezultatom i w którego skład nie wchodziłyby Niemcy**.

2) Polska **nie będzie musiała przyjąć żadnych zobowiązań wobec Litwy**.

3) Czechosłowacja **rezygnuje zgóry z wzajemnych gwarancji, które w myśl pierwotnego projektu paktu wschodniego miałyby ją wiązać z Polską**.

Jak z powyższego wynika, **nowy projekt paktu wschodniego jest uproszczeniem projektu ministra Barthou**. Osia jego ma być **linia Paryż — Berlin — Warszawa — Moskwa, zaś państwa bałtyckie i Czechosłowacja jego dopełnieniem**.

Rozmowy min. Laval'a z min. Beckiem w sprawie paktu wschodniego odbędą się w Genewie.

Genewa. W kołach genewskich słychać, że **minister Laval przeprowadzi z ministrem Beckiem w Genewie rozmowy na temat paktu wschodniego, przyrzecem oświadczy gotowość ustępstw na rzecz Polski**.

W tym też duchu **zredagowana ma być odpowiedź Francji na notę Polski, dotyczącą paktu wschodniego**. Odpowiedź ta **uzna zastrzeżenia Polski w sprawie zawarcia wzajemnych paktów niesienia pomocy z państwami sąsiedzkimi**.

Litwa i Czechosłowacja **zadowolili się tylko zawarciem z Polską układów nieagresji**.

Aresztowanie 12 tys. cudzoziemców w Rumunii.

Obfity połów terrorystów chorwackich i macedońskich.

Bukareszt. Wielka obława, przeprowadzona przez policję przy udziale wojska i żandarmerji w **kołach cudzoziemskich, które szukały schronienia w Rumunii, wydała niebywale obfite rezultaty**.

Aresztowano **12 tysięcy osób, z tej liczby 8 tys. zatrzymano prowizorycznie w areszcie, ponieważ dokumenty osobiste zatrzymanych nie były w porządku**. Znaczna część z **pośród aresztowanych dostała się do Rumunii w sposób nielegalny**. Są to **przeważnie członkowie organizacji terrorystycznych macedońskich i chorwackich**.

Władze policyjne rumuńskie postanowiły **przeprowadzić energiczną kontrolę przebywających w Rumunii cudzoziemców po aresztowaniu 7 wybitnych terrorystów, u których znaleziono wiele kompromitujących materiałów**.

Dostaniemy jeszcze żydów i z Rumunii.

Londyn. Wśród tysięcy obcokrajowców, aresztowanych ostatnio w całej Rumunii, **znajdują się setki żydów polskich**.

Aresztowani mają być **przeważnie w dniach najbliższych deportowani z Rumunii**.

— To znaczy, że **w najbliższych dniach przyjadą do Polski „setki żydów polskich” z Rumunii**, a **tysiące naszych rodaków z Francji zmuszone wracać do kraju, powiększą już i tak nadmierną ilość bezrobotnych**.

Syn Prezydenta Roosevelta przybędzie do Warszawy.

Warszawa. Syn byłego Prezydenta Stanów Zjednoczonych **Teodora Roosevelta, p. Kermst Roosevelt, przybył na dłuższy czas do Europy**.

Syn Teodora Roosevelta **badając życie gospodarcze Europy środkowej, odwiedza stolice państw Małej Ententy, Węgier i ma także przybyć do Warszawy**.

Kardynał Gasparri zmarł.

W niedzielę, 18 bm., **zmarł w Rzymie kardynał Piotr Gasparri, przyjąwszy ostatnie Sakramenta św. dnia poprzedniego**. Ułoża jego **czuwał bratanek jego, kardynał Henryk Gasparri**.

Nieboszczyk **kardynał Piotr Gasparri urodził się w Ussita, diecezji Norcia, we Włoszech, a skończył 5 maja br. 82 lat**. Odegrał on **wielką rolę w dziejach Kościoła ostatnich lat kilkudziesięciu**. Był **kardynałem stanu, mianowanym przez Benedykta XV, a także przez kilka lat za pontyfikatu Piusa XI, Szczególnie ważki był jego wpływ podczas wojny światowej**. Był też **przewodniczącym papieskiej komisji kodyfikacyjnej i głównym twórcą nowego kodeksu prawa kościelnego**. Zmarły był **kawalerem Orła Białego**.

Koniec dyktatury w Jugosławii.

Rząd porozumiewa się z opozycją. Nowy gabinet i amnestja.

Białogród. **Zanosi się na wielkie zmiany w polityce wewnętrznej Jugosławii**. Książę-regent Paweł, **wychowany na demokracji angielskiej, prowadzi rokowania z wybitnymi przedstawicielami opozycji**. Nowy kurs **rozpoczyna się od zmiany rządu i ogłoszenia amnestji politycznej**. Równocześnie **przywrócona zostaby możliwość powrotu emigrantów politycznych**.

Zmiany kursu **domagają się głównie politycy serbscy, zamieszkałi w Chorwacji, którzy pierwsi zwrócili się do regenta, wskazując na konieczność powrotu do rządów, opartych o zaufanie narodu**. Utworzony ma być **taki rząd, któryby wszystkim obywatelom umożliwił poświęcenie się pracy dla dobra Jugosławii mimo różnicy poglądów na pewne sprawy**.

Wybory komunalne w Gdańsku odbyły się spokojnie.

Ze strony **urzędowej informują, że przebieg niedzielnego wyborów komunalnych na terenie W. M. Gdańska był naogół spokojny**. Według dotychczasowych wiadomości, **frekwencja była bardzo znaczna i dochodziła do 85 proc.**

Wyniki wyborów w pow. Wielkie Żuławy.

Ostateczne wyniki **wyborów w powiecie Wielkie Żuławy są następujące: uprawnionych do głosowania było 25.618, złożono ważnych głosów 23.452, na listę narodowo-socjalistyczną padło głosów 18.102, na listę bloku Centrum i niemiecko-narodowych — 2.186, na listę socjalistyczną — 2.079, komunistyczną — 830 i polską 255**. Zaznaczyć wypada, że **w powiecie Wielkie Żuławy przy ostatnich wyborach do „Volkstagu” Polacy uzyskali ogółem 172 głosów**.

Podział mandatów.

Podział **mandatów jest zatem następujący — narodowi socjaliści 15 mandatów, centrum 1 mandat, socjaliści 1 mandat**.

Wyniki wyborów w pow. Gdańskie Niziny.

W powiecie **Gdańskie Niziny 15 mandatów zdobyli narodowi socjaliści, 1 mandat centrowcy i 1 mandat socjaliści**.

Na listę **narodowo-socjalistyczną w powiecie Wielkie Żuławy padło 80 procent ogółu oddanych głosów, w powiecie Gdańskie Niziny 79,5 procent**.

Czy obniżenie wartości guldena holenderskiego?

Amsterdam. W czasie **generalnej debaty w Izbie nad budżetem zabrał głos minister finansów P. I. Quid, który zajął stanowisko w sprawie ewentualnego zmniejszenia wartości guldena holenderskiego**.

Mianowicie **minister oświadczył, że obecnie, gdy powszechne stosunki finansowe do tego stopnia zmieniły się, iż stosunek pomiędzy walutami światowymi wydaje się być ustabilizowanym — również i Holandia mogłaby się znaleźć w położeniu wzięcia pod rozwagę zmiany wartości guldena w złocie**. Gdyby jednak to nastąpiło — **oświadczył minister — nie należałoby w żadnym razie takiego kroku uważać za początek dewaluacji**.

Ambasador Rzeszy w Warszawie i Ambasador Rzplitej w Berlinie złożyli swe listy uwierzytelniające.

Warszawa. Dnia 14 listopada rb. o godzinie 13 Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku królewskim Hansa Adolfa von Moltke'go, ambasadora Rzeszy Niemieckiej, który złożył swe listy uwierzytelniające.

Berlin. Następnego dnia o godzinie 12 w południe dokonał ambasador Rzplitej w Berlinie, Józef Lipski, wręczenia listów uwierzytelniających niemieckiemu Kanclerzowi Rzeszy Hitlerowi.

Manifestacja posłów węgierskich na cześć marsz. Piłsudskiego.

Budapeszt. Premier Gömbös wyłuszczył w poniedziałek w obecności członków parlamentarnych partii rządowych poglądy na węgierską politykę zagraniczną w związku z jego ostatnimi wizytami w Warszawie, Wiedniu i Rzymie.

Premier Gömbös oświadczył, że pomiędzy Polską, a Węgrami istnieją od stuleci serdeczne stosunki. Przykład polski wykazuje, że narody muszą w interesie swej lepszej przyszłości także i cierpieć. „Droga wielkiego Marszałka Piłsudskiego — mówił premier Gömbös — ku osiągnięciu Niepodległości Polski prowadziła do Warszawy przez Sybir”.

W tym momencie wzniesli wszyscy posłowie okrzyk na cześć marsz. Piłsudskiego. Premier Gömbös podniósł w końcu serdeczne stosunki, łączące Węgry z Austrią i Włochami.

Ta manifestacja ze strony węgierskich posłów jest zrozumiała. Uważają oni bowiem, że obecna polityka polska jest dla nich bardzo korzystna. Życzyć by tylko należało, by ona taksamo wyszła Polsce samej na pożytek.

Upadek gabinetu egipskiego na skutek zatargu z Anglią.

Z Kairu donoszą, że w następstwie zatargu, wynikłego między premierem egipskim Yehia-Paszą a pełniącym obowiązki rezydenta brytyjskiego Petersonem, gabinet egipski podał się do dymisji. Peterson, jak wiadomo, uchylał się od współpracy z Yehia-Paszą.

541.000 wyborców będzie głosować w Zagłębiu Saary.

Saarbrücken. Komisja plebiscytowa dla Zagłębia Saary komunikuje, że lista wyborców plebiscytowych w przybliżeniu obejmuje 541.000 tysięcy nazwisk. Na 46.033 reklamacyj, domagających się skreślenia, uwzględniono 7217 czyli 15,6 proc. Na 32.854 reklamacyj, domagających się wpisu, uwzględniono 18540 czyli 56,4 proc.

Sesja Rady Ligi rozpocznie się we wtorek.

Genewa. We wtorek po południu otworzy prezydent Rady Ligi Narodów minister Benesz nadzwyczajną sesję Rady Ligi Narodów, poczem na porządek dzienny wejdzie zagadnienie Zagłębia Saary. Debata nad tem zagadnieniem otwarta zostanie natychmiast po nadejściu raportu komisji trzech z Rzymu, który ulegnie pewnemu opóźnieniu.

Odpowiedzialność za zamach w Marsylii na forum Ligi Narodów.

Białogród. Jak podaje prasa, rząd jugosłowiański zamierza poruszyć w Lidze Narodów sprawę odpowiedzialności za zamach w Marsylii.

Prawdziwe nazwisko mordercy króla Aleksandra.

Białogród. Ustalono, iż prawdziwe nazwisko mordercy króla Aleksandra brzmi: Wielicko Dymitrow-Kerin, ur. 18. 10. 1897 r. w Bułgarii. W 1928 roku skazano go zaocznie na karę śmierci za zabójstwo pośła Dymowa, zaś w 1922 r. na dożywotnie więzienie za zabójstwo Bułgara Pomalewskiego.

Na skutek amnestji wypuszczony z więzienia, przeszedł do macedońskiej organizacji terrorystycznej. Przybrał pseudonim Czarnoziemski — Grigorjew.

Izba Rzemieślnicza przeniesiona do Torunia.

W piątek na plenum Izby Rzemieślniczej zapadła uchwała przeniesienia siedziby Pomorskiej Izby Rolniczej do Torunia.

Najazd żydów na Gdynię.

W prasie żydowskiej czytamy odezwę żydowskiej gminy wyznaniowej w Gdyni w sprawie masowego napływu żydów do Gdyni:

„Do Gdyni — czytamy w tej odezwie — płynie fala spauperyzowanych żydów z całej Polski, imaginując sobie, że w Gdyni jest duże zapotrzebowanie rąk roboczych i innych pracowników. Wyobrażają sobie ci ludzie, że wystarczy tylko mieć na bilet kolejowy do Gdyni i przybyć tu, aby nazajutrz mieć pracę i wszystkie doczesne uciechy życia. Tymczasem rynek pracy w Gdyni zgoła niczem się nie różni od warunków w innych miastach Polski, natomiast położenie człowieka bez odpowiednich zasobów — jest tu stokroć gorsze, gdyż warunki mieszkaniowe i utrzymanie są tu znacznie droższe niż gdzieindziej”.

Gdyńska gmina wyznaniowa żydów prosi swoich współwyznawców, żeby wobec tego wstrzymali się z wyjazdem do Gdyni... Widać z tego, że najazd żydów na to miasto przybrał niebywałe rozmiary.

Żydzi żądają świętowania soboty.

W związku z utworzeniem wspólnych szkół powszechnych dla dzieci polskich i żydowskich i skasowania t. zw. szabasówek zgłosiła się do Min. Oświaty delegacja żydowskich organizacji religijnych, która zabiegała o to, by uczniowie żydowscy byli w tych szkołach zwalniani od zajęć w dniu sobotnie.

Krzyże dla działaczy żydowskich.

Warszawa. Prasa żydowska notuje z zadowoleniem, iż w związku ze świętem Niepodległości rb. wielu żydów otrzymało odznaczenia.

Między innymi dostali: Florjan Sokołow, korespondent londyński „Gazety Polskiej”, syn Nahuma Sokołowa — krzyż oficerski „Polonia Restituta”; S. Lewin, współpracownik „Gazety Polskiej” — krzyż kawalerski „Polonia Restituta”; Leon Bregman — złoty krzyż zasługi; redaktor „Iskry” Szrojt — złoty krzyż zasługi; Dymitr Lobowski, Jerzy Flaum, Leopold Szapiro i Ignacy Majerowicz — srebrny krzyż zasługi; Wiktor Dżament, Adolf Feigenblat, Józef Misie i B. Rozenblat — brązowe krzyże zasługi.

Złoty krzyż zasługi otrzymał też kierownik centralnego urzędu palestyńskiego, Rafal Szafar, za swoje zasługi przy organizowaniu emigracji do Palestyny.

Idzikowski wziął od cuklerników sześćdziesiąt tys. na sanacyjne wybory.

a część pieniędzy schował do własnej kieszeni.

Warszawa. O posle jedynkowym Idzikowskim, który siedzi obecnie w kryminale, wychodzą na jaw coraz to nowe szczegóły, które świadczą, że był on nielada figurą w sanacji, co mu umożliwiło robienie przez tak długi czas brudnych interesów.

Między innymi okazuje się, że Idzikowski wy dobył był od związku cuklerników 60 tys. zł na sanacyjne wybory. Wykazał w ten sposób swoją gorliwość wobec sanacji, a i sam na tem coś niecoś skorzystał, bo podobno część powyższej sumy „skonfiskował” do swej kieszeni.

Poprostu lek bierze, kiedy się pomyśli, co za zgnilizna w tej sanacji!

Dalsze partje Polaków wydalonych z Francji!

Ze Zbąszyna donoszą: Ubiegłej soboty przywiozły dwa specjalne pociągi przeszło 1000 robotników polskich z Francji, którzy byli tam zatrudnieni i stracili tam pracę.

Jest to początek zapowiadanej dużej partji naszych rodaków, którym Francja odmówiła pobytu i zarobkowania.

Kalendarz Łąkowski

na rok 1935

wraz

z kalendarzem ściennym

otrzyma każdy abonent, który zapisze

„DRWĘCĘ“

na grudzień.

Prosimy więc nie zapomnieć o zapisaniu gazety i zarazem zjedynowaniu piśmie naszemu nowych abonentów.

Jeden kilo cukru polskiego w Polsce 1,30 zł — w Anglii tylko 6 i pół gr.

I jeszcze podatek od cukru.

Zostały ogłoszone liczby, dotyczące produkcji i zbytu cukru w Polsce w ciągu ostatnich kilku lat. Warto zatem porównać obecne spożycie cukru w Polsce ze spożyciem przed lat czterech, a więc już w okresie kryzysu. Okazało się wtedy, że **gdy 1930-31 r. spożyto w Polsce 3.724 tys. ctr. cukru, to w 1933-34 r. spożycie tego artykułu wynosiło zaledwie 3.207 tys. ctr., a więc zmalało o prawie pół milj. ctr.** A przecież w ciągu tych czterech lat ludności w Polsce przybyło prawie 2 milj. osób. Kryzys więc zmniejszył w ten sposób spożycie cukru, no i jego wysokie ceny, które dopiero obniżono niedawno.

Dziwnie w tem świetle spadku spożycia cukru wyglądają nowe projekty podniesienia podatku od cukru o 5 gr. na kg. Podatek ten z pewnością będzie musiał odbić się na spożyciu, który te dodatkowe 5 gr. od kilograma będzie ograniczało, bo nie stać każdego na kupno cukru wtedy, kiedy on jest drogi.

Z podatku od cukru skarb w 1934-35 r. otrzyma 93 milj. zł, w 1935-36 r. przewidywany on jest w wysokości prawie 118 milj., w czem prawie 15 milj. stanowić będą te nowe pięciogroszówki podatkowe.

Czy w tych warunkach spożycie cukru wzrośnie, jak to przewiduje ministerstwo skarbu, nie bardzo można uwierzyć.

Trudno też przypuszczać, aby podatek ten mógł dać o 25 milj. więcej, niż daje obecnie. Społeczeństwo nasze jest bowiem bardzo ubogie i będzie musiało zaciśnąć pas, gdyż nie stać go będzie na nabywanie w większych ilościach droższego cukru.

Równie źle albo gorzej przedstawia się sprawa wywozu cukru zagranicę. W 1930-31 r. wywieźliśmy 3.014 tys. ctr., a w r. 1933-34 zaledwie 939 tys. Tu jest spadek jeszcze większy. Ale nad tem mniej płacze społeczeństwo, bo mniej musi dokładać do tego wywozu.

Ile zaś dokłada, to okazuje się z następujących cyfr: W ciągu września rb. wywieziono z Polski do Anglii 49.260 ctr. cukru, za co uzyskano sumę 12.536 funtów szterlingów czyli około 333.200 zł, licząc kurs funta 26,50 zł. Za tę samą ilość cukru, gdy zostanie sprzedana na rynku wewnętrznym musieliśmy zapłacić 6.400.000 zł. Podczas bowiem, gdy u nas cena cukru w sprzedaży detalicznej już po ostatniej obniżce wynosi 1,30 zł za kilogram, Anglicy płacą za kg. cukru, sprowadzonego z Polski... 6 i pół gr.

Ogółem od początku bież. roku dostawy cukru polskiego do Anglii wynosiły do dnia 1 października 417 tys. ctr., za które otrzymaliśmy 104 tysiąca funtów szterlingów czyli 2.662.400 zł, gdy tymczasem ta sama ilość, sprzedana konsumentom w Polsce, kosztowałaby 54.210.000 zł.

Z cyfr tych okazuje się, jak ogromne prezenty ofiarowuje przemysł cukrowniczy polski angielskim importerom, mimo, iż konsumcja cukru w Polsce obniża się niemal z każdym rokiem skutkiem nadmiernie wygórowanej ceny, której społeczeństwo, zubożające skutkiem kryzysu, nie jest w stanie płacić.

Pożyczka angielska na sfinansowanie kampanji cukrowniczej 1935-36.

Warszawa, 20. 11. Jak donoszą, w najbliższych dniach wyjeżdża do Londynu delegacja polskich cukrowni dla przeprowadzenia z jednym z banków angielskich pertraktacji w sprawie sfinansowania kampanji cukrowniczej 1935-36. Pożyczka angielska ma wynieść 350 tys. funtów szterlingów, tj. około 10 milj. zł i będzie splanowana eksportem naszego cukru. (Znaczy to, że znów dalej wywozić będziemy za bezcen nasz cukier do Anglii i innych krajów).

Wincenty Migurski.

18

28-LETNIE WYGNANIE

CZYLI UCIECZKA MOJA Z SYBIRU Z ŻONĄ I DWOJGIEM NIEŻYWYCH DZIECI.

Zdarzenie prawdziwe z 1835 r.

(Ciąg dalszy).

— Czy z panem M. mam honor mówić?
— Tak jest — odpowiedział sucho.
— Jestem Wiśniowski z Galicji i mam do pana interes.
— Proszę więc do pokoju — i starannie drzwi zamknął za mną.
— Czy sami tu jesteście? — zapytał go.
— Sami.
— I nie poznałeś mnie, wuju?
— Wacław?
— Nie, Wincenty.
— Ach! co ty tu robisz? — odskakując ode mnie w tył na parę kroków, przestraszony zawołał.
— Nie obawiaj się niczego, kochany wuju! Publicznie jako Galicjanin za paszportem przeje-

chałem granicę, zresztą nikt nas tu nie widzi...

— Słuchaj, Galicjaninie, jeżeli nie chcesz, ażeby cię w tej chwili oddał w ręce gubernatora wojennego, to natychmiast opuść me proggi! — w uniesieniu gniewu zawołał najukochańszy wujaszek.

— Wuju! Już nie jako siostrzeniec, lecz jako Polak zaklinam cię, wysłuchaj mnie i...

— Polakiem nie jestem — tupiąc ze złości nogami, zawołał.

— Widać, że nie jesteś — z oburzeniem i dumą zawołałem. I odwróciwszy się prawie z gardą od niego, wyszedłem, drzwi za sobą zatrzasnąwszy.

O mój Boże! Cóż teraz z sobą zrobię, ja nieszczęśliwy!

Takimi zajęty myślami, udałem się do oberży, do której ledwo co przyjechałem, kazawszy Stefankowi zaprzęgać spocone jeszcze konie, zapłaciwszy za niedojedzony jeszcze obrok, siadłem na bryczkę i ruszyłem ku tej samej rogatce, którą przed godziną wyjechałem.

Stojący na straży weteran zapytał:

— Dokąd pan jedziesz?

— Do domu, do Galicji — odrzekłem.

— Stój! — na Stefanka zawołał strażnik. I obracając się do mnie, zapytał:

— A czy pan meldowałeś się w policji?

— Nie, gdyż nie nocuję — odpowiedziałem.

— Nie można, panie! W gubernjalnym mieście jest zwyczaj, że nie tylko w policji, ale i w biurze wojennego gubernatora papiery swoje pokazywać należy i zażądać paszportu.

Śmiało oddałem mu go. Weteran dał znak, aby się za nim udać. Poszedł on do urzędu municypalnego, gdzie osobiście stanąłem, a tłumacząc się, że jako Galicjanin nie wiedziałem, że nie nocującym trzeba się meldować w policji, zażądałem paszportu. Ale zlodowaciałe twarze urzędników nic mi nie odpowiedziały, a zapisawszy w księdze potrzebny im numer paszportu, uzbrojonomu żołnierzowi go wręczyły i mnie z nim razem do biura wojennego gubernatora iść kazali.

Tak idąc pod strażą, zobaczyłem Stefankę, który, nie mogąc się mnie doczekać przy rogatce, wjeżdżał do tego samego hotelu, z którego przed chwilą wyjechaliśmy. W tym domu całe piętro zajmował wojenny gubernator, jenerał-major B... Tu to zaprowadził mnie żołnierz i tu po raz pierwszy w życiu mojem zobaczyłem tak blisko mnóstwo moskiewskich twarzy. (C. d. n.)

DZIENNIKI USTAW

nr. 94 z roku bieżącego
dotyczące oddłużenia rolnictwa

do nabycia w
„Drwęcy”, Drukarnia i Księgarnia
Nowemiasto.

WIADOMOŚCI.

Nowemiasto, dnia 21 listopada 1934 r.

Kalendarzyk. 21 listopada, Środa, Ofiarowanie N. M. P.
22 listopada, Czwartek, Cecylii p. M., Marka.
Wschód słońca g. 7 — 06 m. Zachód słońca g. 15 — 39 m.
Wschód księżyca g. 16 — 21 m. Zachód księżyca g. 9 — 17 m.

Nowy podział powiatów na posterunki P. P.

W związku z zamierzeniem wprowadzeniem gmin zbiorowych zarządził Wojewoda Pomorski nowy podział powiatów na posterunki Policji Państw.

Powiat lubawski.

Post. P. P. w Nowemiejście obejmie Nowemiasto

oraz gminy: Nowemiasto-wieś, Kurzętnik i Mroczno;

Post. P. P. w Krotoszynie — gm. Krotoszyn i Łąkorz.

Post. P. P. w Lubawie — Lubawa i gm. Lubawa-wieś, Ro-

zental i Prątnica;

Post. P. P. w Radomnie — gm. Gryzliny;

Post. P. P. w Wawrowicach — gm. Marzęcice;

Post. P. P. w Rodzonom — czysto graniczny.

Powiat działowski.

Post. P. P. w Działdowie — Działdowo i gminy Dział-

dowo-wieś i Filice;

Post. P. P. w Dębieniu — gm. Rybno i Kiełpiny;

Post. P. P. w Iłowie — gm. Iłowo;

Post. P. P. w Koszelewach — gm. Zabiny i Płońnia;

Post. P. P. w Lidzbarku — Lidzbark i gm. Lidzbark-

wieś.

Powiat brodnicki.

Post. P. P. w Brodnicy — Brodnica i gm. Brodnica-

wieś i Jastrzębie;

Post. P. P. w Górznie — Górzno i gm. Grażawy i Ruda;

Post. P. P. w Jabłonowie — gm. Jabłonowo I i II;

Post. P. P. w Kawkach — gm. Nieżywiec i Wroclki;

Post. P. P. w Pokrzydowie — gm. Pokrzydowo i Pol-

brzenie;

Post. P. P. w Sumowie — gm. Zbiezno i Bobrowo.

Z miasta i powiatu.

Święto młodzieży.

Lubawa. Ub. niedzieli młodzież męska, zrzeszona w Kat. Stow. Młodzieży, obchodziła swe doroczne święto, dzień swego patrona św. Stanisława Kostki. W dniu tym młodzież parafii lubawskiej obchodziła tylko uroczystość czysto religijną, zaś program uroczystości świeckiej odłożono na niedzielę, 28 bm. O godz. 8.30 młodzież K. S. M. z miasta, Turzewska i Mortąg udała się do kościoła parafialnego w nabożeństwo, w czasie którego przystąpiono do wspólnej Komunii św. W dniu tym odbyła się też na ulicach miasta kwesta na rzecz K. S. M.

Rozszerzanie się tyfusu brzuszego.

Lubawa. W ostatniej chwili dowiadujemy się, że tyfus brzuszny coraz bardziej rozszerza się w Byszwałdzie i Kazanicach. We wtorek w południe przywieziono znów 3 osoby z Byszwałda i 1 z Kazanicy do oddziału zakaźnego w szpitalu. Są to z Byszwałda: Czesław Krajewicz 21 lat, Antoni Cieszyński 22 lat i Szanierówna, z Kazanicy Grzybowska. Groźna ta epidemia budzi niepokój i popłoch w obu wsiach. Do sprawy tej powrócimy jeszcze.

W dowód zasług.

Lubawa. W dn. 11 bm. wręczono p. Alojzemu Biernackiemu, obywatelowi m. Lubawy, dyplom honorowego obywatela Lubawy. Swego czasu Rada Miejska w dowód uznania i zasług, położonych przez p. B., mianowała go honorowym obywatelem miasta. Obecnie wręczono mu dyplom. P. Alojzy Biernacki przez okres dwóch lat był burm. miasta i to w czasach nader przełomowych, kiedy jeszcze pieniądź polski nie był ustabilizowany. Należy zaznaczyć, że p. A. Biernacki był właściwie pierwszym polskim burm. po odzyskaniu niepodległości, gdyż pierwszy burm. p. Stan. Wolski, sprawował swój urząd tylko krótki czas. P. Biernacki gorliwie się też zajmował sprawą zbiorczą na powstańców górnośląskich w czasie owych krytycznych dni. W czasie niewoli był radnym w Radzie Miejskiej. Zajmował się też gorliwie pracą społeczno-narodową — tak w czasie niewoli, jak i po wcieleniu Pomorza do Polski. Mimo sędziwego wieku prowadzi nadal sprężysto swój interes przy ul. Zamkowej oraz zajmuje się jeszcze pracą społeczną i charytatywną. Należy do tych obywateli, którzy mimo podeszłego wieku zawsze okazują ruchliwość, służąc jako wzór młodej generacji. Syn p. Biernackiego od kilkunastu lat jest naczelnikiem tuł. Sądu Grodzkiego.

Przedstawienie amatorskie.

Lubawa. Kat. Stow. Młodzieży m. urządziła w niedzielę o godz. 8 w sali p. Kowalskiego przedstawienie amatorskie. Odegrana została krotkochwila pt. „Antek profesorem”. Ceny miejsc niższe. Uprasza się Szan. Obywatelstwo o liczny udział. Bliższe szczegóły w afiszach.

Poświęcenie sztandaru K. S. M. m.

Tereszewo. Na święto KSM. m. przygotowała się parafia przez quadratum w poniedziałek, czwartek, piątek i sobotę w wieczorną naukę o św. Stanisława Kostkę, z różańcem za misję, suplikacjami i rachunkiem sumienia. W niedzielę po południu było uroczyste poświęcenie sztandaru tworzącego się KSM. m. dla całej parafii, który to sztandar jest inicjatywą, planem, wykonaniem i ofiarą pań z Lubawy.

O g. 3 po poł. wniósł przez Akcji Katolickiej, gosp. p. Józef Jaguszewski, z przyszłym poczetem chorągwi sztandar przed rzeźnicę oświetlony ołtarz, gdzie ks. Kuratus przemówił o kazananiu obrazów, na sztandarze umieszczonych dla KSM. m. (na prawej stronie widzimy obraz św. Stanisława Kostki o dziecięcej niemal twarzy, dużych oczach, ciemnych włosach, z rękoma, pobożnie złożonymi, brak jeszcze Najsw. Marij Panny, za którą św. Stanisław przez całe życie tęsknił; na lewej stronie kielich z hostją i o obowiązkach rodziców chrześniach. Nastąpiło uroczyste poświęcenie przez ks. Kuratusa i odnowienie chrztu na sztandar przez orszak, rodziców chrześniach i obecną młodzież: Odrzekamy się, wierzymy! Teraz oddał przez Akcji Kat. sztandar co dopiero mianowanej wdzię: Tomaszowi Zygmuntovi jako chorążemu, Piotrowi Wadekiemu i Józefowi Gałdeckiemu jako podchorążym, Józefowi Kąkolewskiemu i Józefowi Kowalewskiemu jako zastępcom. Nastąpiły niespory, suplikacje o błogosławieństwo dla młodzieży, „Veni Creator”

i błogosławieństwo z Przenajsw. Sakramentem. Rodzicami chrześniach honorowymi zostali mianowani sekretarz generalny K. S. M. m., ks. Franciszek Zynda z Wąbrzeźna i panie Antonina, Marja, Anna Kasprzyckie z Lubawy (nieob.). Rodzicami chrześniach z Tereszewa byli: 1—5 Antoni Zuchowski, Leon Kozłowski, Augustyn Przyborski, Franciszek Jarzębowski II, Alojzy Sikorski, 6—10 Anna Jarzębowska, Leokadja Brzóska, Weronika Jeleniewska, Kunegunda Kąkolewska, Apolonia Pokojka; z Tomaszewa: 1—3 Bernard Chmielewski, Władysław Bochiński, Józef Szymczak, 4—6 Katarzyna Grzywaczowa, Aniela Mówińska, Franciszka Jabłońska z Borku: 1. Jan Dąbrowski, 2. Justyna Cherkowska z Kąkolew, pow. brod. 1—2 Anastazy Otrebski, Jan Kochalski, 3—4. Marjanna Dunacka, Bronisława Rzemieńska, którzy na cele sztandaru złożyli przeszło 23 zł.

Przy tej okazji polecamy stację duszpasterską Tereszewo dalszej życzliwej i wspaniałomyślnej ofiarności pań lubawskich, np. dla K. S. M. z., dziękując za dotychczasowe dary, a św. Antoni Padewski wszystko zapłaci.

Na małej zabawie wielka bójka.

Mroczno. Swego czasu odbyła się zabawa w prywatnym mieszkaniu p. Neumana w Mrocznie, na którą też ochoczo pospieszili chłopcy ze wsi Mroczno. Zabawa ta do pewnego czasu odbywała się w zgodzie, aż tu naraz powstał ambaras i to wzniecony przez niejakiego Kołodziejskiego z Trzcina, który przy pomocy innych zawalidrogów z Trzcina pobił dosyć dotkliwie p. Zapałowskiego Jana oraz muzyka p. Kłosowskiego Jana z Mroczna. Pobici odnieśli kilka ran klutych w głowę i inne części ciała. Ostróżnie więc z prywatnymi zabawami.

Święto młodzieży.

Samplawa. Z okazji święta młodzieży tuł. K. S. M. wzięło gremjalny udział na czele ze sztandarem w nabożeństwie rannem. W czasie Mszy św. młodzież przystąpiła do wspólnej Komunii św. Okolicznościowe przemówienie wygłosił od ołtarza ks. Proboszcz. Chór kościelny wykonał w czasie Mszy św. stosowne pieśni. Po poł. o godz. 6 odbyła się w salce Domu Paraf. wieczornica. Młodzież odegrała religijną sztukę pt. „Kasztelanica”, osnutą na tle życia św. Stanisława. Druhowie wygl. prócz tego deklamacje. Wieczornicę zakończono wspólnym śpiewem „My chcemy Boga”. Salka była zapelniona po brzegi publicznością. Jest to nowy dowód sympatii dla młodzieży, zrzeszonej w K. S. M. Przed połudn. drh. kwestowali przed kościołem, sprzedając żetony i jednodniówkę „Przyjaciel Młodzieży”.

Poświęcenie sztandaru.

Grodziczno. Tuł. Kat. Stow. Młodzieży m. obchodzi w niedzielę uroczystość poświęcenia sztandaru. Zbiórka tow. o godz. 3.30 na dziedzińcu plebanji i odmarsz do kościoła na niespory, w czasie których nastąpi poświęcenie sztandaru. Po niesporach akademja, a wieczorem przedstawienie amatorskie pt. „Do wyższych rzeczy jestem stworzony”.

Z Pomorza

Sprawy parafjalne.

Ciche. W przedostatnią niedzielę odbyło się zebranie parafjalne. Parafianie, którzy domagali się tego zebrania, mieli okazję zapoznać się z gospodarką parafjalną, z jej dochodami i rozchodami. Miejscowy duszpasterz podał do wiadomości, że Kurja Biskupia z powodu swego ciężkiego położenia finansowego żadną miarą nie może przyjąć w pomoc Kuracji przy zakupie plebanji i że parafianie skazani są na samopomoc, o ile zachowają i zatrzymać pragną stację duszpasterską własną. Miejscowy duszpasterz zwrócił się po raz trzeci z gorącym apelem do wiernych, aby raczyli zapłacić 3 — roczną składkę, tj. 36 zł naprzód, na zakupienie plebanji. Przy końcu odczytał listę miesięcznych składek i prosił, by wierni raczyli zapłacić swoje liczne zaległości.

Komitet Pomocy dla Powodzian.

Ciche. Starostwo w Brodnicy zwróciło się do miejscowego duszpasterza, ks. Grabańskiego, aby raczył wspólnie z sołtysiem założyć Komitet Pomocy dla powodzian celem przesłania kartofli. Zwołano na środę zebranie obywateli wpływowych, podzielono Ciche na 5 obwodów i przydzielono je odpowiednim ludziom, którzy sami posiadają furmanki, a nadto mają sobie dobrać jeszcze innych. Jak dotąd, praca posuwa się sprawnie. Ks. Kuratus zwrócił się do Starostwa z prośbą o powiadomienie 2—3 dni naprzód przed odejściem wagonu do Matopolski, aby kartofle w tych dniach naraz zebrać i przewieźć. Poprzednio mianowany kierownik tej akcji, p. Ulanowski odmówił, „dla braku czasu”. Tak się przedstawia sprawa społeczna tego człowieka.

Hazardzista okradł kobiecinę.

Lidzbark. Poniżej podajemy dowód bezcelności graczy hazardowych, graniczącej ze złodziejstwem. Otóż żona pewnego rolnika z okolicy, sprzedawczy wieprza, pragnęła spróbować szczęścia w grę, w t. zw. para niepara, stawiając stawkę na 5 zł. Mając 50 zł, chciała je przytem zmienić. Oszust pochwylił banknot i w mig się ulotnił. W toku trudno było go doścignąć, co zresztą liczni konfidenti nie mogli. W ten oto sposób pozbyła się kobiecina 50 zł. Winno to być skuteczną przestroga dla innych.

Za zniwagę rządu — na ławie sądowej.

Działdowo. Dn. 16 bm. zasiadł na ławie oskarżonych m. rzeźn. p. Jan Waśniewski, osk. o to, że w Płońnicy w maju rb. na zebraniu narodowym w przemówieniu swoim znieważał Rząd. Jako świadkowie oskarżenia występowali funkcyj. Str. Gran. i sołtys Gross i 4 świadków obrony. Obciążając zeznawał św. G. i strażn. gr. Kriesman, którzy twierdzili, że osk. mówił o szarańczy i zgrai, z czego wyculi, że to odnosiło się do Rządu. Osk. przyznał, że użył takich wyrazów, lecz miał na myśli takich ludzi, jak Idzikowski Michalski i im podobnych, których ręka sprawiedliwości jeszcze nie dosięgnęła. Sąd ogłosił wyrok w sobotę, 17 bm. skazujący osk. na 6 miesięcy aresztu, zawieszając wykonanie kary na 2 lata. Od tego wyroku p. W. zapowiedział apelację.

Połączenie morskie z Australją.

Gdynia. Uruchomiona tu została nowa linja regularna, łącząca Gdynię z portami Australji: Adelaide, Melbourne, Sydney, Newcastle, Brisbane. Na linji tej kursować będą statki angielskiego Tow. Okręt. Alfred Hold u Co.

Z dalszych stron Polski.

Dynamitem wysadził się w powietrze.

Bygoszcz. Kapral Mikołajczak udał się onegdaj na przedmieście W. Bartodzieje, gdzie zakopał materiał wybuchowy na głębokości pół metra w ziemi, przykrył go słomą i położywszy się na tem postaniu, podpalił lont. Wybuch dynamitu rozszarpał ciało Mikołajczaka na drobne kawałki. Na miejscu znaleziono tylko wyrwę w ziemi, skrawione strzępki munduru i parę butów, w których tkwiły obdarte z mięśni strzaskane kości nóg. Głowę znaleziono w odległości 20 m. od miejsca wybuchu.

TERMOSY

1, 2, 3/4 i 1 litrowe

poleca po niskich cenach

„DRWECA“ Drukarnia i Księgarnia
Nowemiasto.

Prosięta po 80 groszy.

Jeżeli to się nie zmieni, to i dekrety oddłużeniowe nie pomogą.

Tygodnik ludowy „Piast” porusza sprawę dekretu o oddłużeniu rolnictwa w zestawieniu z nędzą wsi.

„Co w praktyce oznacza ów dekret? Odroczenie długu do czasu płatności pierwszej raty. Ile dotychczas długów rozłożyły na raty urzędy rozjemcze i ilu dłużników dotrzymano terminów?”

Dziś ta sprawa stoi tak, że gdyby skreślić wszystkie długi, obciążające rolników, za rok lub dwa z powrotem popadliby w nowe, ile że dochody gospodarstw absolutnie nie wystarczają na pokrycie danin publicznych i niezbędnych wydatków gospodarczych.

Nie wierzycie, przejeździecie się po powiecie rzeszowskim, strzyżowskim i innych, zapytajcie o ceny świń, bydła, koni, nabiata, zboża, ziemniaków, kapusty itp. Prosiątko można kupić za 80 gr., 1 kg. masła za 1.40 zł., podwójny ctr. pszenicy za 13 zł. Zyj tu, chłopie, płac podatki i dodatki, okryj się, kup buty na zimę.

6-letni chłopak zabił matkę.

Piotrków. 6-letni Czarnowski z Piotrkowa uderzył matkę, która chciała go skarcić, kolaniem w głowę tak, że nieszczęśliwa padła nieprzytomna na ziemię i wkrótce zmarła. Usiłującego zbiec chłopca sąsiedzi oddali w ręce policji.

Wykonanie wyroku śmierci.

Przemysł. Sąd Wojskowy skazał niejakiego Jana Srokę za dokonanie dwóch morderstw na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Obróńca skazanego wysłał do Prezydenta Rzplitej depesze z prośbą o ulaskawienie.

Ponieważ nadeszła odpowiedź odmowna, wyrok został wykonany.

Skazany palił przed śmiercią wielką ilość papierosów i zachowywał się zupełnie spokojnie.

50 batów „wyspano” agitatorom bezbożnictwa.

Wilno. W Łuczajach pojawili się niedawno agitatorzy komunistyczni, t. zw. „bezbożnicy” i stali się plagą wsi. Ludność znosiła cierpliwie wybrki komunistów. Wreszcie zatrzymano 3 agitatorów i zaprowadzono ich do łaźni, tam rozebrano ich i „wyspano” każdemu po 50 batów.

Po tej egzekucji wypędzono bezbożników ze wsi. Policja, zawiadomiona o zajściu, zatrzymała agitatorów i osadziła ich w areszcie.

Na marginesie zgłoszeń do Ubezpieczal. Społecznej.

Ubezpieczalnia Społeczna upomina nas rolników, abyśmy zgłaszali nasze wznieszone sprawy do ubezpieczenia wypadkowego w rolnictwie. Termin zgłoszenia upłynął podobno już 1. X. rb. Ubezpieczalnia grozi karami do 500 zł, ale o obowiązku ubezpieczenia nie ogłosiła urzędowo przez sołtysów, jak to stale się praktykuje, lecz za pomocą prasy. W dodatku nie można się doprosić o formularze zgłoszeniowe, gdyż stale ich brak. Do Magistratu w Lubawie zwracają się nas kilku wczoraj przy targu, jednak formularzy nie otrzymaliśmy. Tak samo było w Ekspozyturze w Nowemiejście.

Jeżeli się straszy rolników karami, to trzeba mieć formularze zgłoszeniowe, bo nie jesteśmy jeszcze w możności sami takie wykombinować. Kilku rolników.

NADESŁANE.

Jakim sposobem dzieci jeszcze do dziś dnia nie są w posiadaniu już tak dawno zapłaconych książek?

Ciche. Już od przeszło 3 miesięcy wręczyły dzieci szkolne miejscowemu nauczycielstwu pieniądze na zakupienie książek szkolnych, które są potrzebne do nauczania w myśl programów Ministerstwa Oświaty. Pieniądże te przekazano na ręce kierownika szkoły, p. Ulanowskiego. Kilkunastu dzieciom wręczono książki, reszta zaś czeka z niecierpliwością na „łaskawe przydzielenie im książek” za ich własne pieniądze. Rodzice się niecierpliwą, zdając sobie z tego sprawę, że taki stan szkodzi bardzo ich dzieciom w nauce. Rodzice nie mogą zrozumieć, skąd to pochodzi, że tak dawno już, jak dzieci dały pieniądze, a książek jeszcze aż dotąd nie otrzymali od p. kierownika. Daje to powód do rozmaitych osądzeń i przypuszczeń. Jeden z obywateli.

RUCH TOWARZYSTW.

Lubawa. Nadzwyczajne Zebranie Związku Inwalidów Wojennych R. P. Koła w Lubawie odbędzie się w niedzielę, 25 bm. o godz. 13-tej u p. Ig. Zielińskiego ul. Grunwaldzka, na którym będzie wygłoszone rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 listopada 1934 r. o częściowym uchyleniu postanowień art. 71 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17. III. 1932 w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczplitej z dnia 28. X. 1933 r.

Ze względu na tak ważną sprawę przybycie wszystkich inwalidów armji zaborczej, którzy pełnili służbę w polskich formacjach wojskowych, jest konieczne. Zarząd.

Narod. Organizacja Kobiet.

Nowemiasto. Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 22 bm. o godz. 17-tej w zwykłym lokalu. Przewodnicząca.

ZEBRANIA KÓLEK ROLNICZYCH.

w powiecie lubawskim na dzień 25 listopada 1934 r.

Grodziczno	o godz. 11.30.
Nowemiasto	„ „ 10-tej.
Radomno	„ „ 17-tej.
Zielkowo	„ „ 15-tej.
Wawrowice	„ „ 15-tej.
Zajączkowo	„ „ 15-tej.

Rewizje i aresztowania w Warszawie.

Część areszt. ma być wysłana do Berezy.

Warszawa. W nocy z poniedziałku na wtorek policja polityczna dokonała w Warszawie rewizyj i aresztowań wśród członków b. ONR. („Obozu Narodowej Rewolucji”). Rewizje doprowadziły do wykrycia obciążającego materiału dowodowego, przede wszystkim kilku tysięcy egzemplarzy nielegalnego pisma „Nowa Sztafeta”, noszącego numer 8-my. Ponadto znaleziono wiele odezwo, nawołujących do wystąpienia przeciwko żydom i przeciwko władzom bezpieczeństwa. W jednym z mieszkań wykryto powielacz z przygotowanymi kliszami ulotek oraz listę osób, którym rozsyłano „sztafetę”.

Rewizje i aresztowania przeprowadzono u 17 osób najróżniejszych warstw w różnych punktach miasta.

Aresztowanych przywieziono do wydziału śledczego. Wedle pogłosek w stosunku do części aresztowanych zastosowane zostanie wysłanie do odosobnienia w Berezie Kartuskiej. Inni zaś odpowiadają będą sądownie za przechowywanie i rozpowszechnianie nielegalnych wydawnictw, godzących w spokój i porządek państwowy.

Jak wylicza „Wieczór Warszawski”, w więzieniach warszawskich przebywa obecnie 41 b. członków b. ONR.

Aresztowanie narodowca.

Warszawa. Policja zatrzymała w Chorzowie p. Mianowskiego, syna dyrektora „Skarbofermu”, działacza sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego. Powód aresztowania nie jest znany, ale łączy się z jego działalnością polityczną.

Rewizje u narodowców.

Katowice. Ostatnio wieczorem na Śląsku odbyło się kilka rewizyj u członków Młodych Stronnictwa Narodowego.

W Chorzowie dokonano rewizji w sekretariacie, w Katowicach i Chorzowie kilka rewizyj osobistych. W Świętochłowicach aresztowano kierownika sekcji Młodych, Czechaka.

Otwarta linja kolejowa Sierpc—Płock.

Płock, 19. 11. Dn. 18 bm. odbyła się uroczystość otwarcia nowej linji kolejowej Sierpc—Płock.

Tak się mu przytrafiło, że go nie minął ani Sybir ani Bereza.

Częstochowa. W Częstochowie bawił b. więzień Berezy, p. Roman Kotasiński z Łodzi, który wygłosił referaty polityczne o chwili bieżącej w kołach Stronnictwa Narodowego. Przy tej okazji „Gazeta Warszawska” przypomina, że p. Kotasiński jest senjorem więźniów Berezy, liczy bowiem 55 lat; z zawodu jest rzemieślnikiem. Od wczesnej młodości pracował politycznie w ruchu rewolucyjnym PPS., za co został zesłany na Sybir, gdzie spędził w Orenburgu rok (było tam ponad 25 tysięcy zesłańców). Los wyznaczył mu oryginalny szlak życia: od Syberji do Berezy.

Więzień z Berezy Kartuskiej niemal cudownie uzdrowiony.

Warszawa. Pisma warszawskie donoszą o niezwykle dziwnym przypadku uzdrowienia działacza narodowego z Łomży p. Przybyszewskiego, który z powodu ciężkiej choroby (wedle diagnozy lekarzy była to gruźlica) został zwolniony z obozu w Berezie Kartuskiej.

Stan zdrowia p. Przybyszewskiego był bardzo ciężki. Miał on wysoką gorączkę, męczyły go ciężkie krwiotoki. Ze szpitala w Kobryniu, dokąd przewieziono z Berezy chorego, udał się on pod opieką jednego z krawnych w podróż do Łomży. Jednak w Warszawie, z powodu spóźnienia pociągu, stracono połączenie.

W drodze p. Przybyszewski czuł się coraz gorzej, tak że musiano go umieścić na noc pod opieką lekarską w sanatorium. Lekarza dyżurnego zastanowiła wysoka gorączka chorego. Wobec tego prześwietlił go od razu aparatem roentgenowskim.

Prześwietlenie wykazało, że p. P. nie choruje na gruźlicę, na którą leczono go od kilku lat, tylko przyczyną choroby była skówka od ołówka, którą przed laty połknął przy nieuwadze, o czym już zupełnie zapomniał. Skówka dostała się do tchawicy, a stąd do płuc, wywyzając się zapalenie, co wyglądało tak, jak kawerna (rana w płucach, wywołana działaniem zarazków gruźlicy).

Lekarze przeprowadzili operację i wydobyli skówkę z płuc. Obecnie p. Przybyszewski czuje się dobrze, krwiotoki i gorączka przeszły.

Pierwsze wagony motorowe na kolei kursują od soboty na szlaku Warszawa — Łódź.

W sobotę 17 bm., odbyły się pierwsze przejazdy normalne wagonów motorowych pomiędzy Warszawą a Łodzią.

Wagony te cieszą się wielką frekwencją publiczności, gdyż przebywają przestrzeń między Łodzią i Warszawą w czasie osiemdziesięciu kilku minut.

Cena biletu wagonem motorowym wynosi nieco więcej, niż cena biletu II klasy pociągiem osobowym.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Czwartek, dn. 22. XI. 6.45 Audycja poranna. 12.10 Audycja dla dzieci. 12.30, 13.10 VI-ty Poranek szkolny. 13.00 Dzień. połudn. 13.05 „Z rynku pracy”. 15.30 Wiad. o eksporcie polskim. 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45 Godzina muzyki lekkiej. 16.45 Lekcja języka francuskiego. 17.00 Komedja Lengyel'a pt. „Wróbel”. 17.50 „Skrzynka pocztowa. 18.00 Pogadanka roln. 18.15 „Piłmienny Ptak”. 18.45 „Co czytać” szkic literacki. 19.00 Recital fortep. Mirskiej. 19.20 Feljton aktualny. 19.30 Płyty. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Koncert muzyki ludowej niem. z Wrocławia. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 Koncert solistów. 21.45 Odezyt „Konstrukcja ideału”. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Lekcja tańca. 22.35, 23.05 Muzyka tan. 22.45 „Zamenhof i jego dzieło” — odczyt w języku esperankim.

Piątek, dn. 23. XI. 6.45 Audycja poranna. 12.10, 13.05 Koncert. 12.45 „O dzieciach niegrzecznych i ich najbliższej rodzinie”. 13.00 Dzień. połudn. 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45 Płyty. 16.45 Audycja dla chorych ze Lwowa. 17.15 Koncert. 17.35 Recital śpiew. Wertheim. 17.50 „Przegląd wydawnictw”. 18.00 „Kącik dla młodzieży wiejskiej”. 18.15 Muzyka lekka. 18.45 „Bawetniana stolica Polski”. 19.00 Koncert chóru „Echo” z Poznania. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Płyty. 19.50 Wiad. sport. 20.00 „Jak spędzić święto”? 20.05 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symf. (Umińska skrzypce). 22.30 Recytacje poezji. 22.40 Koncert reklamowy. 23.05 Muzyka lekka i tan.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 19. 11.

Placono w złotych za 100 kg.

Zyto	14.00—14.25
Pszonica	15.75—16.25
Jęczmień	18.75—19.25
Owies	15.00—15.25
Otręby żytnie	10.00—10.75
Otręby pszenne	10.50—11.00
Rzepak zimowy	41.00—42.00
Groch Victoria	41.00—45.00
Groch Folgera	32.00—35.00
Gorzycza	48.00—50.00
Mak niebieski	40.00—43.00

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.295; frank francuski 34.92; frank szwajcarski 171.70; funt szterling 26.40; marka niemiecka 186.5; szyling austriacki 99; korona czeska 21.30.

Za redakcję odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemmieście. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w składzie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

W POZNANIU, Plac Nowomiejski 8.

PRAWNO-PUBLICZNE ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, MAJĄCE NA CELU DOBRO PUBLICZNE, A NIE OSIĄGANIE ZYSKÓW.

TORUŃ

ul. Żeglarska 22.

ODDZIAŁ I DELEGATURY BYDGOSZCZ

Nowy Rynek 1.

GDYNIA

ul. 10 Lutego 18.

Z dniem 31 sierpnia rb. wypowiedzieliśmy umowę o pracę naszemu dotychczasowemu inspektorowi powiatowemu p. Leonowi Czarneckiemu, któremu obecnie nie wolno już spisywać wniosków o ubezpieczenie od ognia i gradu dla Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i na życie dla Zakładu Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu.

Naszim inspektorem w powiecie lubawskim jest

p. Józef Biegański

w Nowemmieście, Rynek 28. Okręgiem akwizycyjnym p. inspektora Biegańskiego jest powiat lubawski.

Inspektor powiatowy Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i Zakładu Ubezpieczeń na Życie jest obowiązany

BEZPŁATNIE

UBEZPIECZENIE

spisywać wnioski o budynków, ruchomości i stogów — od ognia plonów od gradobicia na życie

oraz również bezpłatnie udzielać szczegółowych wyjaśnień we wszelkich sprawach ubezpieczeniowych.

Podziękowanie.

Za tak liczne dowody współczucia i za złożenie wieńców z powodu zgonu mojego kochanego męża, naszego najdroższego ojca i dziecka śp.

Kazimierza Andrysiaka

składamy na tej drodze Przewielebnemu Duchowieństwu miejscowemu i pozamiejscowemu, Przyjaciołom i Znajomym oraz wszystkim tym, którzy, oddali ostatnią przysługę Zmarłemu, serdeczne

„Bóg zapłać“

Bydgoszcz, Chojnice, Lidzbark w listopadzie 1934 r.

RODZINA.

Wydzierżawienie polowania gminy Linowiec

o obszarze 330 ha odbędzie się w **środe, dnia 28 listopada rb. o godz. 2-giej po południu** w szkole powszechnej w Linowcu.

Zarząd Spółki Łowieckiej.

KALENDARZE MARJAŃSKIE

na rok 1935

już do nabycia.

„DRWĘCA” DRUK. i KSIĘGARNIA
NOWEMIASTO.

Koniczyny i tymotkę

kupuje

Fr. Modrzejewski,
Nowemiaso, tel. 95.

Gospodarstwo

74 morgi ziemi z budynkami w komplecie od zaraz na sprzedaż.

Nehring,
Targowisko.

ZŁOTO i srebro kupuje po cenach najwyższych

K. Mówka, Lubawa, Rynek.

Sięje

na moim polu truciznę aż do odwołania.
Dzięgiel, Lipinki.

Gmina Mroczenko przedzierżawi

kuźnię

wraz z mieszkaniem od 1 grudnia rb. Stawienie się kandydatów w dniu 28 bm o godz. 14-tej w lokalu p. Łukowicza.

Poszukuję

pokoju

słonecznego z kuchnią. Kto? wskaże eksp. „Drwęcy” Nowemiaso.

Akuszerka

H. Pokora przeprowadziła się z Miawy do stacji Legjonowo (pod Warszawą) ulica Kopernika 21 (dom, gdzie poczta).

FORMULARZE

poleca

Drukarnia „Drwęca”